

ἀναβάντζο τό, ἀμάρτ. ἀνεβάντζο Νάξ. (Ἀπύρανθ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. ἀβάντζο.
Συμφέρον: Γνωμ. Ὀπδβρω τ' ἀνεβάντζο μου, ἐκεῖ 'ν'
τὰ 'ονικά μου ('ν' = εἶναι. 'ονικά ἀντὶ γονικά = πατρικὴ
οἰκία, πατρίς. Πβ. ἀρχ. γνωμ. παρ' Ἀριστοφ. Πλοῦτ. 1151
«πατρίς γὰρ ἐστὶν πᾶς», ἴν' ἂν πράττη τις εὖ).

ἀναβασταγίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀνεβασταῖδα Μύκ.
Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. βασταγίδα.
Κηλεπίδεσμος, κηλοδέτης. Συνών. ἀνάδεμα.
ἀναβασταγίδι τό, ἀμάρτ. ἀνεβασταῖδι Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. βασταγίδι.
Ὑποστήριγμα, στύλωμα: Πολλὰ κυδώνια 'χεν ὁ δράτσος
ἀπάνω κ' ἤβαλά το 'ναν ἀναβασταῖδι (δράτσος = κλάδος).

ἀναβάσταμα τό, Δ.Κρήτ. ἀνεβάσταμα Α.Κρήτ.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβαστῶ.
Ὑποστήριξις ἐπὶ μεταφορικῆς χρήσεως, ἀρωγή: Εἶδ'
ἀναβαστάματα μοῦ 'καμες καὶ μιλεῖς ἐτσά; || Φρ. Τοῦ διαόλου
τ' ἀναβάσταμα! (ὅταν δὲν γίνεται ἡ προσήκουσα ὑποστή-
ριξις). Συνών. ἀναβάστιο, βοήθεια, βοήθημα.
Πβ. ἀναβάσταξι.

ἀναβάσταξι ἡ, Κρήτ.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβαστῶ.
Περιθάλψις: Αὐτὸς ἔχει μεγάλη ἀναβάσταξι ἀπὸ τὰ παι-
διά του. Πβ. ἀναβάσταμα, ἀναβάστιο.

***ἀναβαστάρι** τό, ἀνεβοστάρι Κάρπ. ἀνεοστάρι
Κάρπ. ἀνηοστάρι Κάρπ.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβαστῶ.
Ἀργυροῦν ἀλυσιδωτὸν κόσμημα τῆς κεφαλῆς, ἐκ τοῦ
ὁποίου ἐξαρτῶνται ἐκατέρωθεν περὶ τὰ ὦτα χρυσοὶ ἢ
ἀργυροὶ κρίκοι *τρυπητήρια* καλούμενοι.

ἀναβασταχτήρα ἡ, Δ.Κρήτ. ἀνεβασταχτήρα Α.Κρήτ.
(Σητ.)
Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀναβαστακτήρ.

1) Ράβδος διχαλωτὴ κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον ὑποβαστά-
ζουσα τὸ ἐν μέρος τοῦ φορτίου ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ
φορτωνομένου ζώου (ὄνου, ἡμίονου, ἵππου) πρὸς ἰσορρο-
πίαν, μέχρις οὗ τεθῇ καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας πλευρᾶς τοῦ ζώου τὸ
φορτίον ἐνθ' ἄν.: Βάλε τὴν ἀναβασταχτήρα ἀποκάτω ἀπὸ τὸ
'μιγόμι, ὥστε νὰ φορτώσω ἀπ' τὴν ἄλλη δάδα ('μιγόμι = ἡμίγο-
μον, τὸ ἡμισυ τοῦ φορτίου. ὥστε = ἕως οὗ) Δ.Κρήτ. Πᾶρε
τὴν ἀνεβασταχτήρα νὰ φορτώσης, γιατί δὲν πιστεύω νὰ 'ναι
κάνεις ἐκεῖ νὰ σοῦ 'νεβαστᾷ Σητ. Συνών. βασταχτήρα,
φορτωτήρα. 2) Δακτυλιόλιθος, τὸν ὁποῖον φέρουν
αἱ γυναῖκες καὶ περὶ τοῦ ὁποῖου πιστεύουν ὅτι ἔχει μαγι-
κὴν δύναμιν, ὅπως προφυλάττει αὐτὰς ἀπὸ ἀποβολῆς κττ.
Δ.Κρήτ.: Αὐτὴ πάντα τὴν βαστᾷ ἀπάνω τὴν ἀναβασταχτήρα.

ἀναβασταχτὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀνεβασταχτὸς Α.Κρήτ.
Ἐκ τοῦ μεταγν. ρ. ἀναβαστάζω.
Ὁ βασταζόμενος πρὸς τὰ ἄνω, ὑψηλά, ἐπὶ τῶν μαστῶν
αἰγὸς ἢ προβάτου, τῶν ὁποίων οἱ μαστοὶ εἶναι χωσμένοι
μεταξὺ τῶν σκελῶν, αἱ δὲ θηλαὶ μικραὶ καὶ δυσκόλως
ἀμέλγονται: Ἡ αἶγα αὐτὴ ἔχει ἀνεβασταχτὸ βυζί.

ἀναβάστιο τό, Σύμ. ἀνεβόστιο Κάρπ. ἀνεόστιο
Κάρπ. ἀνηόστιο Κάρπ. (Ἐλυμπ.) 'ναβάστιο Σύμ.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβαστῶ, ὡς ἀναγορεύω - ἀναγόρειο,
καταφρονῶ - καταφρόνιο, παρακαλῶ - παρα-
κάλιο κττ. Περὶ τῶν τοιούτων εἰς -ιο ἐκ ρ. παραγομένων
οὐσ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 20 (1908) 578 κέξ.

Ὑποστήριξις, βοήθεια, ἀρωγή ἐνθ' ἄν.: Ἐμεῖς 'ἐν
ἔχομε κάεναν ἀνηόστιο Ἐλυμπ. Ἐν γέμω πρὸν ἀναβάστιο
(δὲν ἔχω πλέον ὑποστήριξιν) Σύμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ.
ἀναβάσταμα.

ἀναβαστῶ Δ.Κρήτ. κ. ἁ. ἀνααστῶ Κάρπ. Μεγίστ.
ἀνεβαστῶ Α.Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀνεαστῶ Νίσυρ.
ἀνηαστῶ Κάρπ. ἀνεοστῶ Κάρπ. ἀνηοστῶ Κάρπ. Κρήτ.
(Σητ.) 'νεβαστῶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Νίσυρ. 'νηοστῶ Κάρπ.
Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. βαστῶ. Πβ. καὶ μεταγν.
ἀναβαστάζω. Ὁ τύπ. ἀνεοστῶ ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀνεβο-
στῶ κατὰ τὸ συνών. ἀναβοηθῶ.

Α) Ἐνεργ. 1) Ἀνυψῶν τι ὑποβοηθῶ τινα νὰ φορ-
τώσῃ ἢ νὰ σηκώσῃ τὸ φορτίον τοῦ Κάρπ. Κρήτ. Νίσυρ.:
'Αναβάστα μου νὰ φορτώσω (κράτει ἐπάνω τὸ ἡμίγομον
ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους τοῦ ὄνου ἢ ἡμίονου, ἵνα μὴ κλίνη
πρὸς τὰ κάτω, μέχρις οὗ φορτωθῇ τὸ ἄλλο ἡμίγομον)
Δ.Κρήτ. Ἀναβάσταξε νὰ μὴ ξεσομαρίσῃ ὁ γάιδαρος αὐτόθ.
'Νεβάσταξε νὰ σηκώσω τὸ γομάρι μου Νίσυρ. Ἐλα νὰ μοῦ
'νηοστήσῃς (νὰ μὲ βοηθήσῃς πρὸς φόρτωσιν) Κάρπ. 2)
'Υποβαστάζω, ὑποστηρίζω Κάρπ. Δ.Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.) Μεγίστ.: Ἀνεβάστα με, γὰρ θὰ πέσω κάτω Ἀπύρανθ.
|| Ἄσμ.

Σκλάβες, ἀνηαστᾶτε με νὰ βγῶ νὰ τοῦ μιλήσω
Κάρπ.

Καὶ πάω νὰ τ' ἀναβαστῶ καὶ πέφτ' ἀπὸ τὴν πείνα
Δ.Κρήτ. β) Μεταφ. παρέχω ὑποστήριξιν, περιποιούμαι,
περιθάλλω Κάρπ. Κρήτ.: Ἀνααστᾷ τὸν παπποῦ τοῦ Κάρπ.
|| Παροιμ.

'Αναβάστα, γραῖ, τὸ γέρω | νὰ τὸν ἔχομε δὲ θέρος,
κι ἀπῆς ἀποθερίσωμε, | θενὰ τότε τσουρίσωμε
(κρημνίσωμεν. Ἐπὶ τοῦ περιποιουμένου τινά, ἐφόσον ἔχει
χρεῖαν αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ περιφρονούντος αὐτὸν καὶ ὑβρί-
ζοντος. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχοῦ) Δ.Κρήτ.

3) Βαστάζω, κρατῶ τι Δ.Κρήτ.: Ἄσμ.
Λώπως θαρεῖς πῶς εἴμ' ἐγὼ ἀμάδα νὰ μὲ παίξῃς,
τιζοῦνκι νὰ μ' ἀναβαστᾷς καὶ νὰ μὲ περιπαίξῃς;
(λώπως ἐκ τοῦ λέγω πῶς = μήπως). Συνών. βαστῶ.

β) Συγκρατῶ, προφυλάττω Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Παροιμ.
Τὰ παλαιὰ ροῦχα ἀνεβαστοῦν καὶ τὰ καινούργια. 4) Δαπανῶ
μετὰ φειδοῦς Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐγὼ τὸ 'νεβάστον ἀ τὴν
ἀρχὴν τὸ λαδάκι καὶ γι' αὐτὸ 'βρίσκεται ἀκόμα (ἀ = ἀπὸ).

Β) Μέσ. 1) Ἀντέχω, ἔχω καλῶς εἰς τὴν ὑγείαν μου
Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἀνεβαστεῖέτ' ἀκόμα ὁ γέρω. Μὲν 'υχρὰ
γρῆς ἤφαα κι ἀνεβαστάχτησα δὲ μέσα μου ποῦ κρέμοντανε
(μὲν 'υχρὰ = μὲν νυχρὰ, ὀλίγον). Συνών. κρατεῖμα
(ἰδ. κρατῶ). 2) Εἶμαι καλῶς ἀποκατεστημένος, ἔχω
περιουσίαν Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἀνεβαστεῖέτ' εὐτὸς καλά.

ἀναβγαίνω Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.
Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. βγαίνω.
Προβάλλω, ἀναφαίνομαι, φανερόνομαι ἐνθ' ἄν.: Ἀνα-
βγαίνουν τ' ἄστρα Λεξ. Δημητρ. Ἀναβγήκε τὸ φεγγάρι
Λεξ. Πρω.

ἀνάβγαλμα τό, Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.
Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. ἀναβγαλῶ.
1) Ἐμφάνισις, φανέρωμα ἐνθ' ἄν.: Τὸ ἀνάβγαλμα τοῦ
φεγγαριοῦ Λεξ. Δημητρ. Συνών. ξέβγαλμα. 2) Ἡ
περὶ τινος ἀνθρώπου, ἰδίᾳ κόρης κακὴ φήμη Λεξ. Δημητρ.:
Παροιμ. Σ' τοῖς ὁμορφεῖς ἀνάβγαλμα, 'ς τοῖς ἄσχημους κου-
σοῦρια.

ἀναβελάζω Ἡπ. ἀναβιλιάζω Ἡπ. ἀναβ'λιάζω
Ἡπ. Κεφαλλ. Κέρκ. (Ἀργυράδ.) κ. ἁ. — Ἀλασκαράτ.

